

På ideellt uppdrag i de kommersiella ringarnas tjänst

Gerhard Heiberg bär runt på världens tyngsta visitkort. Norrmannen har länge rest världen runt och tecknat miljardavtal åt IOK utan att tjäna en krona. Olympiska karriären inleddes med att skriva in Lillehammer i historieböckerna. 20 år senare är Heiberg högst ansvarig för intäkter till IOK från mediebolag och multinationella sponsorer på drygt 30 miljarder kronor. Sport & Affärer träffade den försynte maktdoldisen i Stockholm för att bringa klarhet i om Sverige kan få OS.

Sverige har stora chanser, med ett mycket gott rykte i olympiska kretsar, säger Gerhard Heiberg om Sveriges möjligheter att få arrangera ett OS. Bilden är tagen på Södermalm i Stockholm, april 2013.

Utanför Waterfront Hotel visar kungliga huvudstaden upp sig likt en kandidaturaffisch. Oturligt är IOK-ledamoten inte i Stockholm i olympiskt ärende utan för att öppna upp dörren till Kina genom konsultgruppen Norscan Partners.

–Jag är med vid möten som rådgivare och hjälper företag från väst med kontakter in i Kina via mitt nätverk. Det började i samband med OS i Beijing 2008 när jag som ordförande för marknadskommissionen träffade och lärde känna alla näringslivsledare och politiker, berättar Gerhard Heiberg.

Vilket har arvet efter OS blivit för Kina?

–Kina har fått ett stort självförtroende och långt större ambitioner än vad man hade tidigare. Det tillskrivs OS och har gett landet en stor boost. Kineserna såg att det var möjligt att konkurrera med alla inom alla områden som kultur, idrott, näringslivet och politik.

Hur ser du på den politiska kraften av ett OS?

–Vi har sett vilken kraft de fem ringarna och olympiska värderingarna har. Även om vi inte säger att vi är politiska, så har vi en politisk kraft. IOK har en stor betydelse och vår mission är att bidra till att bygga en bättre värld genom idrott. Det är självklart politiskt, men vi är inte intresserade av partipolitik.

Vilka paralleller går att dra mellan Beijing och Sotji?

–Det är väldigt politiskt begrundat. Putin och Medvedev har lagt mycket prestige i OS. IOK hoppas att spelen blir enormt positiva för Ryssland och att de får till det man hoppas på, nämligen en vintersportstad som även kan användas på sommaren för ryssar och turister. Här jobbar ryssarna våldsamt för att infrastruktur, transporter och arenor ska bli färdiga i tid.

Kan Sverige och Norge konkurrera om OS i framtiden?

–Det som sker i Sotji är på många sätt för stort investeringsmässigt. Ryssarna har investerat 50 miljarder dollar och normalt ska ett vinter-OS kosta mycket mindre än ett

sommar-OS. Vi måste tillbaka till ekonomisk nykterhet för att även mindre nationer ska kunna arrangera spelen.

Norge som planerar att ansöka om vinterspelen 2022 har tillgång till mycket kapital genom oljefonden...

–Ja, men vi vill lägga upp det långt mer nyktert än det vi sett i Sotji. Det kan även komma ansökningar från mindre länder som Polen och Slovakien. Norge vill inte framstå som att landet fått spelen för att man har mycket pengar.

Du var chef för vinterspelen i Lillehammer 1994, vad lämnade spelen efter sig?

–Internationellt har Lillehammer blivit känt som de bästa vinterspelen någonsin och dragit till sig en ström av turister. Nu arrangerar Lillehammer ungdoms-OS 2016 och återigen får vi använda och rusta upp arenorna som byggdes inför 1994 och möjlighet att bygga ut infrastruktur.

Vad kan arvet bli om Oslo får ett nytt OS 2022?

–För Oslo, som är den snabbaste växande huvudstaden i Europa per capita och som kommer få en befolkningsökning på 50 procent närmaste åren, skulle ett OS innebära att man kan bygga ut staden på sätt som inte skulle vara möjligt annars. Oslo måste också visa upp vad spelen kan ge olympiska rörelsen. Det får inte bara vara internpolitiska motiv utan tydligt framgå hur man vill främja IOK:s mission ur ett freds- och utvecklingsperspektiv. Det är inte klart ännu hur, men det jobbar Oslo med nu.

IOK kräver att 50 procent av invånarna i värdstaden ska ställa sig positiva till en ansökan, hur ser det ut i Oslo?

–Nu tror jag att det är ungefär 50/50, men från början sade majoriteten nej, men allteftersom siffror och visioner kommer fram tror jag att det går i riktning mot att invånarna blir mer positiva och i höst väntar en folkomröstning.

Vilken roll kan du personligen ha i Oslos kandidatur?

–Jag må vara försiktig, som IOK-ledamot ska jag vara neutral. Mot bakgrund av att jag har varit chef för Lilleham-

mer, chef för utvärderingskommission, medlem i koordineringskommittén för samtliga vinterspel efter 1994 och känner alla IOK-ledamöter sitter jag inne med en stor erfarenhet och kunskap som jag kan bidra med.

Hur bedömer du Sveriges chanser att få spelen?

–Sverige har stora chanser, med ett mycket gott rykte i olympiska kretsar. Sverige arrangerade ett mycket bra OS 1912 och har alltid haft goda idrottsutövare både vinter och sommar. Jag såg konceptet för OS 2004 i Stockholm, det var verkligen bra. Det var trist att tidpunkten inte var rätt och att stödet från folket saknades. Stockholm är den enda staden i Norden som kan arrangera ett Sommar-OS.

Det talas mer om ett vinter-OS och att göra Stockholm till huvudort.

–Då må man vara försiktiga. IOK ser gärna kompakta spel och inte för utspritt för att det inte ska bli som individuella världsmästerskap. Det ska vara en olympisk familj och vi vill max ha två olympiska byar.

Hur ser en sund finansieringsmodell ut för ett OS?

–Det som hände efter Atlanta 1996 vill vi inte ska upprepas. Då blev IOK sittandes med räkningen och pengarna rann iväg. Numera kräver vi statliga garantier för finansieringen av investeringar som ska göras. I en sund modell måste alla aktörer bidra - värdstaden, idrotten, näringslivet och staten.

Sveriges stora svaghet måste vara svenska regeringens svala inställning till att ställa upp med statliga garantier?

–Ja, för IOK kräver det och det blir samma diskussion i Norge om staten är villiga att garantera ett OS eller icke.

Du lägger ner halva din tid på IOK-uppdrag ideellt, vad får du ut av det?

–Jag har aldrig tjänat en krona, men jag tror enormt på idealen i The Olympic Charter och att vi har en mission i världen. Jag älskar att man i OS kommer ihop och möts oavsett ras, religion, kön eller politisk syn. Det ger mig enormt mycket och därför är jag med.

Det finns väl inga sammanhang som du inte har tillträde till?

–Det är helt riktigt. Jag är med min bakgrund och mitt visitkort med de fem ringarna absolut välkommen överallt, kan prata med vem som helst, presidenter och företagsledare oavsett om vi är i Kina, Ryssland, USA eller Kongo.

TEXT: JOHAN THORÉN FOTO: JÖRGEN HILDEBRANDT

GERHARD HEIBERG

Ålder: 74 år

Familj: Gift med Cath och tre vuxna barn.

Bor: Oslo

Utbildning: MBA vid Handelshögskolan i Köpenhamn (1963)

Karriär: VD Norcem (1973-1989), VD Aker (1987-1989), ordförande Aker SA (1989-1996), ordförande för Den Norske Bank (1995-2000) och Norska Handelskammaren (1995-2000). Idag partner och rådgivare vid konsultbolaget Norscan Partners.

Olympisk karriär: Ordförande och VD för Lillehammer Organisationskommitté (1989-1994). Medlem av Norska Olympiska kommittén (1994-). Medlem av exekutiva kommittén (2003-2011). Ordförande för marknadskommissionen (2001-) och Utvärderingskommittén (2002-2003).

Idrottsbakgrund: Friidrott, fotboll, tennis, simning och skidåkning.

Fotnot: Läs en längre version av intervjun med Gerhard Heiberg på sportaffarer.se om arbetet med de stora sponsoravtalen och om processen hur Oslo ska få Vinter-OS 2022. Gerhard Heiberg är en av talarna under seminariet Professionell Idrott i Halmstad den sjunde oktober.